ДГ „С Н Е Ж А Н К А”
гр. Русе, ж.к. Дружба 3, ул. Илинден 5
Тел. 0876860211, 0878860219
g.mail: Info-1826006@edu.mon.bg

Утвърждавам:/п/
Екатерина Иванова
Директор на ДГ “Снежанка“
Заповед №002/15.09.2023 г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

НА ДГ „СНЕЖАНКА“

2023 – 2028 година

ВЪВЕДЕНИЕ

ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА на ДГ „СНЕЖАНКА”**2023 – 2027 г**. е цялостна концепция за развитие на детето и придобиване на компетентности по всяко образователно направление чрез подходи и форми на педагогическо взаимодействие, които са в съответствие със Закона за предучилищното и училищното образование (2016г.) и Наредба №5 за предучилищното образование/2016/, обн. ДВ бр.95 от 06.11.2020г.

Посочените приоритети, концептуални цели, структурирането на тематичното разпределение по групи и образователни направления, както и проследяването на резултатите от образователния процес са важна част от ***Стратегията за развитие на ДГ „Снежанка“.***

ПРЕДМЕТ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА

1.Приоритети

- Създаване условия за усвояване на образователно съдържание, включващо ***ключови*** за децата ***знания, умения, отношения и компетентноости*** по образователните направления и връзката между тях.
- ***Взаимовръзка и приемственост*** между всички възрастови групи в детската градина, както и към образователния процес в училище.
- Ефективна система за ***диагностика и проследяване на резултатите*** от процеса на усвояване на знания,умения, отношения и компетентности.
- ***Гражданско образование*** и работа в ***мултикултурна среда***, даващи възможност за социални изяви, диалог и сътрудничество.
- Създаване и развиване на защитни механизми за ***безопасно движение по пътищата*** и изграждане на поведение, осигуряващо както лична безопасност и сигурност, така и тази на останалите участници в движението.

- Работа по проекти за стимулиране творческо развитие на децата, на детската игра и познание, както и създаване на позитивна образователна среда;

2.Концептуални цели

***Основна цел*:** Цялостно развитие на детето и създаване на условия за изява на индивидуалния му потенциал и емоционално благополучие. Осигуряване на равен достъп, качествено образование и възпитание на децата от предучилищна възраст.

Създаване на увереност, професионална мотивация и кариерно развитие при учителите във възпитателно-образователната работа с децата.

3.Водещи цели

- Осигуряване на качествен образователен процес, съобразен с образователните направления и образователните ядра,определени от ДОС
- Осигуряване на взаимодействие между дейностите на детето в съответствие със задачите по образователни направления и образователните ядра към всяко направление.
- Приложение на основни и допълнителни подходи и форми на педагогическо взаимодействие, съобразени с възрастта на децата и постигане на компетентностите, определени в ДОС за предучилищно образование.
- Активното присъствие на игрови ситуации и игрови подходи в образователния процес по всички направления.
- Осигуряване на баланс между програмната система и перманентно усъвършенстване и актуализиране на стратегията за развитие на детската градина.
- Осъществяване на сътрудничество и партньорство с родители, образователни, културни, обществени и други институции.
- Стимулиране на индиидуалните нагласи и повишаване на мотивацията и удовлетвореността от работата с деца, родители и педагогически специалисти.

4.Основни принципи за подбор и усвояване на образователното съдържание

- Тематичност - Разработване на тememтично разпределение с конкретни теми и брой основни форми за всяка тема
- Спираловидност - Спираловидно подреждане на целите и образователното съдържание, съобразно възрастовите особености на децата.
- Нагледност-Формира достъпни понятия, базирани на нагледно- действено и нагледно- образно мислене на децата.
- Системност- Осигурява усвояване на опеделна система от знания, отразяваща връзки и зависимости от различните области на заобикалящата ни действителност.
- Повторност- Затвърдяване на информацията във възходяща линия на темите, включени в образователното съдържание.

РАЗДЕЛ I
ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1.Подходи за осъществяване на стратегията и реализиране на програмната система

- **Личностен и индивидуален подход** към всяко дете. Детето се възприема като личност със собствено достойнство, потребности и интереси. Участниците в образователно-възпитателния процес се съобразяват с уникалността на всяко дете и неговото индивидуално развитие.
- **Ситуационен и интегрален подход**. Създават се организирани ситуации, използват се непреднамерените такива, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото здравословно, емоционално и интелектуално благополучие.
- **Комплексен подход**. Всички социално-педагогически фактори действат като се допълват взаимно и осигуряват пълноценен живот на децата.
- **Холистичен подход**. Цялостен подход, включващ емоции, енергия, душевност и техния баланс.
- Използване на **Е-обучение и технологии**;
- **Интеркултурно образование**. Обучението, възпитанието и подготовката на децата се осъществява в рамките на единна мултикултурна образователна среда, която е гарант за съхранение и развитие на различните култури и традиции в границите на образователната политика на държавата и тази на детското заведение.
- **Креативност и успеваемост** ;
- **Равен достъп и сътрудничество**. Всяко дете , постъпило в детското заведение има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му.

2.Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са

педагогическия специалист и детето. При осъществяване на педагогическо взаимодействие в ДГ“Снежанка“ педагозите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления, определени от ДОС за предучилищно образование:

-„Български език и литература“;
-„Математика“;
-„Околен свят“;
-„Изобразително изкуство“;
-„ Музика“;
-„ Конструиране и технологии“;
- „Физическа култура“.

Игровата дейност е базата на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина и в подготвителна група в училище.

Формите за педагогическо взаимодействие в програмната система са:

- ***основна***
- ***допълнителна***

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, педагозите се съобразяват със: степента на развитие на децата в групата, възрастови особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.

Годишният календар е разпределен на учебна година с начало 15 септември и край 14 септември на следващата календарна година:

- учебно време, което е между 15 септември и 31 май;
- неучебно време, което е между 1 юни и 14 септември.

2.1 Педагогическа ситуация– основна форма на педагогическо взаимодействие

Същност на педагогическата ситуация – педагогическата ситуация е основната форма на педагогическо взаимодействие, която протича предимно под формата на игра. Тя се организира само в учебно време, чрез нея се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно-практическият опит на детето в групата. Педагогическата ситуация осигурява постигане на компетенции, определени от Държавния образователен стандарт за предучилищно образование по образователни направления.

Образователни направления

1. ***Български език и литература***– Съдържанието е структурирано в шест

образователни ядра: Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение и Пресъздаване на питературно произведение.

2. ***Математика***– Обемът и съдържанието са систематизирани в пет образователни ядра: Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времеви отношения, Геометрични фигури и форми.

3. ***Околен свят*** – Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра: Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване и Културни и национални ценности.

4. ***Изобразително изкуство***– Познавателните и изобразителни умения са организирани в три основни ядра: Художествено възприемане, Изобразителни материали и техники и Изобразително творчество.

5. ***Музика.***
   Съдържанието е систематизирано в четири основни ядра: Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра, Елементи на музикалната изразност.

6. ***Конструиране и технологии.***
   Съдържанието е систематизирано в четири основни ядра: Конструиране и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.

7. ***Физическа култура***. Обемът на съдържанието е структуриран в четири образователни ядра: Естествено-приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.

***Тематичното разпределение по образователните направления за всяка възрастова група се характеризира с*:**

- Ритмично и балансирано разпределение наобразователнотосъдържаниепотеми,месецииседмици**.**
- Принадлежност на всяка тема към съответно образователноядро**.**
- Очакванирезултатиотцеленасоченатаработаповсякатема.
- Пособия от образователна система по избор на педагогическия екип, подходящи за дейности на детето по съответната тема.

Разпределение на педагогическите ситуации– Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение, което е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Времетраене на ситуацията – Продължителността на една педагогическа ситуация ситуациите, зависимост от възрастта на децата варира:

- От 15 до 20 минути – за първа и втора възрастова група
- от 20 до 30 минути – за трета и четвърта възрастова група.

Седмичен хорариум на педагогическите ситуации- Общият седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на седемте компетентностите е:

- Първа възрастова група – 11
- Втора /записани за задължително предучилищно образование/ възрастова група - 13
- Трета група записани за задължително предучилищно образование – 15
- Четвърта група записани за задължително предучилищно образование – 17

Възр. група	Брой на педагогическите ситуации по образователни направления							
	Български език и литература	Математика	Околен свят	Изобразително изкуство	Музика	Конструиране и технологии	Физическо възпитание	Общо за 1 седмица
I	1	1	1	2	2	1	3	11
II	2	1	2	2	2	1	3	13
III	2	2	2	2	2	2	3	15
IV	3	3	2	2	2	2	3	17

2.2 Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие

Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по седемте образователни направления.

Допълнителните форми се организират по преценка на педагозите в съответствие с интересите и потребностите на децата.

***Видове допълнителни форми*:**

- Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;
- Дейности, организирани от детския учител – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, лагери, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда.

Приложение:

Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации, както в учебно, така също и в неучебно време.

Допълнителни форми , използвани в учебно време:

Това сасамостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от педагозите. Време за организиране: от 15 септември до 30 май на съответната учебна година. Прилагат се в сутрешните режимни моменти и след следобедния сън.

Допълнителни форми, използвани през неучебно време:

Това са самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от педагозите. Време за организиране: от 1 юни до 14 септември на съответната учебна година. Прилагат се в сутрешни режимни моменти и след следобедната почивка.

РАЗДЕЛ II
ДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРЕСТОЯ НА ДЕЦАТА ПРИ ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Организацията в ДГ“Снежанка“ е целодневна. Тя осигурява възпитание, обучение, социализация и отглеждане на децата. В целодневната организация в учебно време се редуват основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, а в неучебно време – само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Педагогическите специалисти в групите определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето. Конкретната организация на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в разпределения.

В детската градина е утвърдена от директора Дневна организация на престоя на децата.

Дневна организация на престоя на децата в I възрастова група и II възрастова група /записани за задължително предучилищно образование/ при целодневна организация на обучението :

Времево разписание	**Дейности**

7.00-8.00ч. 8.00-8.15ч. 8.15-8.30ч.	Прием на децата Занимания по интереси Сутрешно раздвижване
8.30-9.00ч.	Сутрешна закуска
9.00-10.15ч.	❖ Основни форми на педагогическо взаимодействие
10.15-10.30ч.	Подкрепителна закуска
След 10.30ч.	Игри а открито Индивидуална работа с отделни деца Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие Сюжетни игри
11.45-13.00ч.	Подготовка за обяд и обяд
13.00-15.30ч.	Следобеден сън
15.30ч.	Тоалет/ обличане
15.45-16.00ч.	Подвижни игри
16.00-16.30ч.	Следобедна закуска
16.30-17.00ч.	❖ Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
17.00-19.00ч.	Игри /в занималнята или на двора, в зависимост от сезона Свободни занимания по интереси

	Индивидуални занимания с отделни деца Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие Изпращане на децата

• Организацията е мобилна и варира в зависимост от сезона, конкретните теми и необходимостта от други промени в интерес на комфортното прибиваване на децата.
• Не се допуска намаляване на времетраенето на двигателната активност и заместването със статични дейности.

Дневна организация наа престоя на децата в III и IV възрастови групи, записани за задължително предучилищно образоваване при целодневна организация на обучението:

Времево разписание	**Дейности**
7.00-8.30ч.	Прием на деецата Занимания по интереси Сутрешно раздвижване
8.30-9.00ч.	Сутрешна закуска
9.00-9.30ч.	❖ Основни форми на педагогическо взаимодействие
9.30-9.40ч.	Подвижни игри
9.40-10.10ч.	❖ Основни форми на педагогическо взаимодействие

10.10ч.	Подкрепителна закуска
10.20-11.00ч.	Основни форми на педагогическо взаимодействие Индивидуална работа с отделни деца Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
11.00-12.00ч.	Сюжетни игри Игри на открито Свободни занимания по интереси
12.00-13.00ч.	Подготовка за обяд и обяд
13.30-15.00ч.	Следобеден сън
15.00-15.15ч.	Тоалет/обличане
15.15-16.00ч.	Подвижни игри/раздвижване Следобедна закуска
16.00-16.30ч.	❖ Основни форми на педагогическо взаимодействие
16.30-19.00ч.	Игри Свободни занимания по интереси Индивидуални занимания с отделни деца Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие Изпращане на децата

• Организацията е мобилна и варира в зависимост от сезона, конкретните теми и необходимостта от други промени в интерес на комфортното прибиваване на децата.

• Не се допуска намаляване на времетраенето на двигателната активност и заместването със статични дейности.

• За времето от 9.00 до 11.00ч. могат да бъдат организирани 3 основни форми на педагогическо взаимодействие.

РАЗДЕЛ III
ПРОСЛЕДЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕЕС

- Проследяването на резултатите от образователния процес има следните задачи:

• да се проверява ефективността на отделните подходи и форми на педагогическо взаимодействие;

• да се проследяват резултатите от образователния процес по образователни направлен,; общо за детската група и по отношение на всяко дете;

• на базата на тези резултати да се планира образователния процес по дейности и образователни направления;

• да се осъществява съобразеност на образователния процес с индивидуалните особености или специалните образователни потребности на децата.

- Средствата за проследяване на резултатите от образователния процес се прилагат текущо чрез ситуации, включени в хорариума по отделните образователни направления. На принципа„вход-изход“ чрез ситуации, също включени в хорариума на образователното направление, в началото и в края на учебната година.

1.Периодичност на проследяване на резултатите от предучилищното образование

- Провеждане на скринингово обследване в началото на учебната година на новоприетите деца на възраст между три години и три години и шест месеца с цел установяване на индивидуалните потребности на всяко дете, посещаващо детската градина. Чрез скрининг-теста се дава възможност за пълноценно разгръщане на потенциала на децата и преодоляване на евентуалните обучителни и други затруднения.Наблюдават се показатели за ранно детско развитие: здраве, физическо и двигателно развитие; езиково, познавателно, социално и емоционално развитие; активност, игра и учене.
- Проследяването на резултатите от постиженията на детето се осъществява от педагогическите специалисти на съответната група в началото и края на

учебното време.

- Резултатите от проследяването на постиженията на децата се вписват в дневника на групата. В хода на предучилищното образование постиженията надетето се отразяват в детско портфолио.
- В 14-дневен срок преди края на учебното време педагогическите специалисти от четвърта възрастова група установяват готовността на всяко дете за училище, като отчитат неговото физическо, познавателно, емоционално, езиково, социално и емоционално развитие.
- Детската градина издава удостоверение за задължително предучилищно образование на децата записани за задължително предучилищно образование.

2.Методи и форми за проследяване на резултатите от предучилищното образование

2.1. Наблюдение

Основният метод за проследяване на постиженията на децата е включеното наблюдение. То е процес от целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти, в различни среди, по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година.

2.2. Познавателна задача

2.3. Продукти от дейността на децата

2.4. Социометрични методи

РАЗДЕЛ IV
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1.Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Предучилищното детство е много ценен и значим период в живота на човека. Безспорни авторитети за детето в тази възраст са възрастните (родители и екипа в детската градина), които оказват съдействие и подкрепа на детето в този процес. Чрез предучилищното образование в детската градина/подготвителна група към училище се полагат основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето и се отчита значението на играта за детето. В резултат на сътрудничество между учителя и родителя, детето получава най-необходимата и ценна подкрепа за неговото пълноценно цялостно развитие.

Смятаме, че е необходимо в програмната система на детската градина да се отдели темата за приобщаването на детето в нейния по-широк контекст. В съвременния живот темата за приобщаване се превърна в универсална и общочовешка, решаването на която е мяра за хуманизъм и етика на дадено общество. Приобщаването на едно дете и неговите родители в живота на детската общност включва освен децата със СОП и децата, които се отличават по етнос, култура, непълни семейства, деца отгледани от един родител или от други членове на семейството, или настойници и т.н. Всички тези деца, израснали в различна среда и култура – имат специфични и специални потребности. От друга страна темата за приобщаване трябва да бъде разгледана през различните призми – морална, духовна, етична и образователна.

Затова и нашето разбиране по тази тема, представено в програмната система, е базирано върху уважение на различията и отхвърляне на предразсъдъците.

Чрез различните форми на сътрудничество и взаимодействие между директора, екипите и родителите, в детската градина се създават условия за постигане на целите, за възпитание, социализация, отглеждане, обучение, на децата, както и за формиране на положително отношение към детската градина/училището.

2.Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

Сътрудничеството с родителите се постига на две нива:

- на ниво групата – във форма на родителски актив, комитет и т.н.

- на ниво детската градина – Обществен съвет.
  Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

2.1 Индивидуални форми на сътрудничество

Индивидуален разговор (среща) между детския учител и родителя.

Видове разговори:

- Първоначален и опознавателен разговор
- Информативни разговори
- Рутинни разговори
- Индивидуални консултации
- По инициатива на учителя
- По инициатива на родителя

2.2 Групови форми на сътрудничество с родителите

- Родителската среща – традиционната и най-популярна групова форма .
- Групи за подкрепа на родители – съвременна форма за групова подкрепа.
- Проучване на желанията и мненията на родителите.
- Поддържане на обособени кътове с информация за работата в групата и индивидуалните постижения на всяко дете.
- Провеждане на открити моменти.
- Повишаване на родителската активност чрез участие в дейностите и мероприятията, осъществявани в детската градина

2.3 Видове групи за подкрепа на родителите:

- група на родителите, които имат еднакви проблеми относно детското развитие;
- група на родителите, които имат еднакви вярвания и модели на възпитание;
- група родители, които имат нужда от развиване на своите умения като родители;
- група родители на надарени деца;
- група на татковците и др.

2.4 Други форми за комуникация детски учител – родител:

- Информационни табла за родители;
- Уебсайт на детската градина;
- Фейсбук страница на детската градина и на групите;
- Електронно портфолио на детската градина.

3.Външни връзки:

- Поддържане на трайни и устойчиви връзки с институции и организации, подпомагащи дейността на детската градина:
  - Община Русе;
  - РУО-гр.Русе;
  - РУ „Ангел Кънчев“;
  - Дирекция „Социално подпомагане“ и Отдел „Закрила на детето“;
  - Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование /РЦППО/;
- Връзки с агенции, фондации и други институции;
- Връзки със специалисти в различни области.

Програмната система на ДГ „Снежанка” дава реална възможност за разнообразяване, усъвършенстване и оптимизиране на педагогическото взаимодействие с децата, формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот и разширяване на свободата и възможностите на педагогическите специалисти да реализират творческите си идеи и предпочитания.

Програмната система е отворена за изменения и допълнения по посока оптимизиране на учебно-възпитателната работа в детската градина.

Програмната система на ДГ „Снежанка“ е приета на заседание на Педагогическия съвет – Протокол № 1/от 12.09.2023г. и е част от Стратегията на детската градина. Програмната система е утвърдена със Заповед ***№002 / от 15.09.2023г.*** *на директора на ДГ „Снежанка“.*